

Επώνυμο:

Όνομα:

Πατρώνυμο:

Σχολείο που φοιτώ:

Τάξη: ΣΤ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ , Μαρούσι 28 / 03 / 2015

Βαθμολογία Α΄ Βαθμολογητή
100βάθμια
Αριθμητικώς
Ολογράφως
Υπογραφή

Εξεταζόμενο Μάθημα: ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Διάρκεια Εξετάσεων: 1:30΄

Βαθμολογία Β΄ Βαθμολογητή
100βάθμια
Αριθμητικώς
Ολογράφως
Υπογραφή

Α΄ Κείμενο

[Ένας φίλος που... τρώγεται]

Αγαπητό μου παιδί,

Θέλω να σου μιλήσω για ένα φίλο που... τρώγεται! Ένα φίλο που, όσο παράξενο κι αν σου φανεί, τον λένε βιβλίο. «Αυτός είναι σωστός βιβλιοφάγος» δε λέμε για όποιον διαβάζει πολλά βιβλία; Ε, γι' αυτό λέω πως «τρώγεται» ο φίλος αυτός.

Σκέφτομαι λοιπόν πως η λέξη «βιβλιοφάγος» φανερώνει πολλά: Τρώει κανείς όταν πεινάει. Όταν «τρώει» βιβλία, σημαίνει πως θέλει να χορτάσει το πνεύμα του. Οι δυο αυτές πείνες, η σωματική και η πνευματική, βρίσκω πως μοιάζουν αρκετά.

Ας δούμε όμως και μια διαφορά ανάμεσα στις δύο πείνες: Όταν γεμίσει το στομάχι μας, δεν πεινάμε πια. Το πνεύμα μας όμως είναι αχόρταγο! Όσο του δίνουμε τροφή, τόσο περισσότερο πεινάει, τόσο περισσότερα βιβλία θέλει.

Και δεν έχει άδικο! Τα βιβλία μάς μαθαίνουν χίλια πράγματα για τον κόσμο, τους άλλους, τον ίδιο μας τον εαυτό. Συχνά μας φανερώνουν ότι και οι άλλοι νιώθουν όπως

εμείς, έχουν τις ίδιες χαρές ή τις ίδιες στενοχώριες, αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα, αλλά καταφέρνουν τελικά να τα ξεπεράσουν. Κι αυτό μας δίνει κουράγιο. Άλλοτε πάλι μας δείχνουν ότι υπάρχουν ή υπήρξαν άνθρωποι εντελώς διαφορετικοί από μας. Μαθαίνουμε τα αισθήματα και τις σκέψεις τους, σ'όποιον τόπο κι αν βρίσκονται, όποια εποχή και αν έζησαν. Ταυτιζόμαστε μαζί τους. Κι αυτό μας συναρπάζει, μας δίνει την αίσθηση ότι ζούμε πολλές ζωές, πλουτίζει τις εμπειρίες μας.

Κάθε καλό βιβλίο που φτάνει στα χέρια μας είναι φίλος γενναιόδωρος, πιστός και πολύ βολικός! Ποτέ δε ζητάει κάτι, ενώ εκείνος πάντα μας δίνει ό,τι έχει, όποτε το ζητήσουμε. Αν δεν τον θέλουμε, περιμένει στο ράφι υπομονετικά. Αν τον καλέσουμε, έρχεται αμέσως. Κι είναι τόσο μικρός, που χωράει στη σάκα μας ή στη βαλίτσα μας, όταν πάμε ταξίδι.

Όταν λοιπόν σου χαρίσουν ή σου δανείσουν ένα βιβλίο, υποδέξου το σαν φίλο πολύτιμο, που δε θα σ' εγκαταλείψει ποτέ· ένα μόνιμο σύντροφο-τροφή για τους «βιβλιοφάγους» χωρίς ημερομηνία λήξης!

Με αγάπη,

Λότη Πέτροβιτς Ανδρουτσοπούλου

Β' Παραγωγή γραπτού λόγου

«Το βιβλίο είναι ένα ανοιχτό παράθυρο στον κόσμο». Να αναπτύξεις σε τρεις παραγράφους το λόγο του μεγάλου μας ποιητή Νικηφόρου Βρεττάκο.

α) Με το βιβλίο γνωρίζουμε τον κόσμο.

β) Το βιβλίο επηρεάζει τα συναισθήματα, τη φαντασία, τα όνειρά μας.

γ) Με ποια επιχειρήματα θα προέτρεπες τους συμμαθητές σου να γίνουν σωστοί «βιβλιοφάγοι».

Το κείμενό σου πρόκειται να δημοσιευθεί στο σχολικό περιοδικό.

30 μονάδες

Γ' Ερώτηση κατανόησης

Συμφωνούν τα παρακάτω με το κείμενο; Σημείωσε ✓ στο κουτάκι, αν συμφωνείς και X, αν διαφωνείς. Στη συνέχεια γράψε από κάτω όσες περισσότερες φράσεις ή προτάσεις από το κείμενο, που στηρίζουν την απάντησή σου, σε όσα συμφωνείς.

- Στο κείμενο αναφέρονται δύο είδη πείνας.
- **Τρώει κανείς όταν πεινάει. Όταν «τρώει» βιβλία, σημαίνει πως θέλει να χορτάσει το πνεύμα του.**
 - **Οι δυο αυτές πείνες, η σωματική και η πνευματική, βρίσκω πως μοιάζουν αρκετά.**
- Η συγγραφέας του κειμένου χρησιμοποιεί σε ορισμένα σημεία ειρωνικό ύφος.
- Όπως το στομάχι μας, έτσι και το πνεύμα μας δε χορταίνει ποτέ.
- Το κείμενο έχει τη μορφή επιστολής.
- **Αγαπητό μου παιδί**
 - **Με αγάπη,**
Λότη Πέτροβιτς Ανδρουτσοπούλου
- Το κείμενο έχει ως θέμα του τους καλούς φίλους.
- Δεν είναι εύκολο να έχεις πάντα μαζί σου ένα βιβλίο.

12 μονάδες

Δ' Ασκήσεις

1. **Θα εγκαταλείψει, υποδέξου.** Να σχηματίσεις το β' πληθυντικό πρόσωπο της Υποτακτικής και Προστακτικής των ρηματικών τύπων, σε όλους τους χρόνους, διατηρώντας τη φωνή στην οποία βρίσκονται (χρονική αντικατάσταση).

Υποτακτική

	να εγκαταλείπετε	να υποδέχεστε
	να εγκαταλείψετε	να υποδεχτείτε
	να έχετε εγκαταλείψει	να έχετε υποδεχτεί

Προστακτική

	εγκαταλείπετε	υποδέχεστε
	εγκαταλείψτε	υποδεχτείτε

10 μονάδες

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016

2. Βάλε τα ρήματα στον **Αόριστο** και κάνε όλες τις απαραίτητες για το νόημα αλλαγές.

Ανατέλλει σήμερα για την πατρίδα μας μια καλύτερη μέρα.

Ανέτειλε χτες για την πατρίδα μας μια καλύτερη μέρα.

Ο Πέτρος απαγγέλλει ποιήματα στις εθνικές επετείους.

Ο Πέτρος απήγγειλε ποίημα στην εθνική επέτειο.

Προβάλλεις διαρκώς τους ίδιους ασήμαντους λόγους.

Πρόβαλες τους ίδιους ασήμαντους λόγους.

6 μονάδες

3. **Ανάβαλε** για αύριο την εργασία σου.

Ανέβαλλε πάντα για την επομένη την εργασία του.

Συμπλήρωσε τη γραμματική αναγνώριση των υπογραμμισμένων λέξεων:

<u>ανάβαλε</u>		<u>ανέβαλλε</u>	
Τι μέρος του λόγου είναι	Ρήμα	Τι μέρος του λόγου είναι	Ρήμα
συζυγίας	α'	συζυγίας	α'
φωνής	Ενεργητικής	φωνής	Ενεργητικής
χρόνου	Αορίστου	χρόνου	Παρατατικού
εγκλίσεως	Προστακτικής	εγκλίσεως	Οριστικής
αριθμού	Ενικού	αριθμού	Ενικού
προσώπου	β'	προσώπου	γ'

7 μονάδες

4. Στο παρακάτω απόσπασμα να κυκλώσεις τις αντωνυμίες.

«Ποτέ δε ζητάει (κάτι), ενώ (εκείνος) πάντα (μας) δίνει (ό,τι) έχει, όποτε (το) ζητήσουμε. Αν δεν (τον) θέλουμε, περιμένει στο ράφι υπομονετικά. Αν (τον) καλέσουμε, έρχεται αμέσως.»

7 μονάδες

5. Να αναγνωρίσεις στο παρακάτω απόσπασμα τι μέρος του λόγου είναι οι υπογραμμισμένες λέξεις (γραμματική αναγνώριση).

«Ας δούμε όμως και μια διαφορά ανάμεσα στις δύο πείνες: Όταν γεμίσει το στομάχι μας, δεν πεινάμε πια. Το πνεύμα μας όμως είναι αχόρταγο».

δούμε:	ρήμα	το:	άρθρο
μια:	αριθμητικό	πνεύμα:	ουσιαστικό
ανάμεσα:	επίρρημα	μας:	αντωνυμία
δύο:	αριθμητικό	είναι:	ρήμα
πείνες:	ουσιαστικό	αχόρταγο:	επίθετο

5 μονάδες

6. Συμπλήρωσε τα κενά με ι, ει, οι, η, υ.

υγιεινός	βοήθησα	απέκλεισα
ομώνυμος	άθροισα	έπεισα
όμοιος	μαύρισα	άρχισα
επίσημος	οδήγησα	έξυσα
βραδινό	σύγχυσα	έσεισα

5 μονάδες

7. Υπογράμμισε τα αντικείμενα και χαρακτήρισέ τα ως άμεσα(Α.Α) και έμμεσα(Ε.Α).

Ε.Α Α.Α
Μας θύμισε να κρυφτούμε.

Ε.Α Α.Α
Του έστειλες μήνυμα;

 Ε.Α Α.Α
Δώσε μου το βιβλίο σου.

Ε.Α Α.Α
Μου έστειλε γράμμα.

8 μονάδες

8. «Άλλοτε πάλι μας δείχνουν ότι υπάρχουν άνθρωποι εντελώς διαφορετικοί από μας».

Να χωρίσεις σε προτάσεις την παραπάνω περίοδο και να αναγνωρίσεις συντακτικά τους κύριους όρους κάθε πρότασης.

1^η πρόταση: Άλλοτε πάλι μας δείχνουν

Ρήμα: δείχνουν
Υποκείμενο: τα βιβλία/αυτά
Άμεσο Αντικείμενο: ότι από μας
Έμμεσο Αντικείμενο: μας
Κατηγορούμενο: —

2^η πρόταση: **ότι υπάρχουν άνθρωποι εντελώς διαφορετικοί από μας**

Ρήμα: υπάρχουν
Υποκείμενο: άνθρωποι
Άμεσο Αντικείμενο: —
Έμμεσο Αντικείμενο: —
Κατηγορούμενο: διαφορετικοί

6 μονάδες

9. Να κλιθεί η φράση: **η περιπετειώδης υπόθεση**

	Ενικός αριθμός		
Ονομ.	η	περιπετειώδης	υπόθεση
Γεν.	της	περιπετειώδους	υπόθεσης (-εως)
Αιτ.	την	περιπετειώδη	υπόθεση
Κλητ.	-	-	υπόθεση

	Πληθυντικός αριθμός		
Ονομ.	οι	περιπετειώδεις	υποθέσεις
Γεν.	των	περιπετειωδών	υποθέσεων
Αιτ.	τις	περιπετειώδεις	υποθέσεις
Κλητ.	-	-	υποθέσεις

4 μονάδες